

BULLETIN

Říjen 2015

NOVELA ZÁKONA O ÚČETNICTVÍ

Dne 10. 9. 2015 vstoupila v platnost novela zákona o účetnictví publikovaná ve Sbírce zákonů pod číslem 221/2015 Sb., upravující zákon č. 536/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (dále v textu ZoU). Novela je výsledkem

harmonizace české právní úpravy se směrnici Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 23. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků.

- ❖ **Novela zákona o účetnictví nabývá účinnosti 1. 1. 2016. Nová právní úprava se použije na účetní závěrky sestavené za účetní období počínající dnem 1. 1. 2016, nebo započaté v průběhu kalendářního roku 2016.**
- ❖ **Souběžná novela zákona o auditorech zásadně změní dosavadní ověřovací praxi a bude aplikována už na účetní závěrky sestavené za účetní období 2015. Auditor bude vydávat společný výrok k účetní závěrce a výroční zprávě v jediné zprávě auditora.**
- ❖ **Povinně auditované účetní jednotky sestaví výkaz o změnách vlastního kapitálu a o peněžních tocích.**
- ❖ **Výrazně se snižuje hranice pro povinné sestavení konsolidované účetní závěrky.**

V oblasti auditu došlo k přizpůsobení se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2006/43/ES o povinném auditu ročních

a konsolidovaných účetních závěrek. Opouští se od současné praxe, kdy auditor vydal samostatný výrok k účetní závěrce a

následně samostatně ověřil a vydal výrok k výroční zprávě. Nově auditor vypracuje

jednu zprávu auditora obsahující všechna vyjádření vztahující se k povinnému auditu.

KATEGORIZACE ÚČETNÍCH JEDNOTEK A JEJÍ DOPADY

(1) Začlenění účetní jednotky do příslušné kategorie (mikropodnik, malý podnik, střední podnik a velký podnik) je určujícím momentem pro zjištění rozsahu povinností při vedení účetnictví a sestavování účetní závěrky (§ 1b ZoU).

Hraničními kritérii pro kategorizaci jsou hodnota aktiv NETTO, výše čistého obrátu a průměrný počet zaměstnanců, přičemž účetní jednotka musí splňovat (resp. nepřekračovat) alespoň dvě z výše uvedených kritérií pro vstup či setrvání v dané kategorii.

Účetní jednotka	Aktiva celkem v Kč	Čistý obrát v Kč	Průměrný počet zaměstnanců během účetního období
Mikro	do 9 mil.	do 18 mil.	do 10
Malá	do 100 mil.	do 200 mil.	do 50
Střední	do 500 mil.	do 1 mld.	do 250
Velká	nad 500 mil.	nad 1 mld.	nad 250

Povinnosti subjektů rozdělené dle kategorizace účetních jednotek

Účetní jednotka	Povinnosti						
	Vést podvojně účetnictví	Vykazování rozvahy a výkazu zisku a ztrát v plném rozsahu	Zveřejňovat výkaz zisku a ztrát	Sestavovat výkaz o peněžních tocích	Sestavovat výkaz o změnách vlastního kapitálu	Sestavovat výroční zprávu	Povinný audit
Mikro	Ano ¹⁾	Ne ²⁾	Ne ²⁾	Ne ²⁾	Ne ²⁾	Ne ²⁾	Ne ²⁾
Malá	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
	Ne ¹⁾	Ano ³⁾	Ano ³⁾	Ano ³⁾	Ano ³⁾	Ano ³⁾	Ano ³⁾
Střední	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Velká	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano

- 1) možnost vést jednoduché účetnictví pro účetní jednotky nezaložené za účelem dosažení zisku (viz § 9 ZoU)
- 2) povinnost může vzniknout, jen pokud ji stanoví zvláštní právní předpis
- 3) pokud splňuje podmínky pro povinný audit dle § 20 zákona o účetnictví nebo pokud ukládá povinnost ověření zvláštní právní předpis

2) Zavedením klasifikace skupin účetních jednotek pro účely konsolidace se snižují kritéria pro vstup do konsolidace (§ 1c ZoU). Reaguje se na stav českého trhu na rozdíl od původních kritérií, která byla nastavena pro celý evropský trh. Skupiny účetních jednotek se dělí na malou, střední a velkou, přičemž zařazení do příslušné konsolidační skupiny závisí na splnění nebo překročení alespoň dvou kritérií, kterými jsou

hodnota aktiv NETTO, výše čistého obratu a průměrný počet zaměstnanců za účetní období. Konsolidační kritéria se vztahují na konsolidační skupinu, nikoliv na konsolidační celek, který může být menší (konsolidační skupina zahrnuje všechny společnosti ve skupině, zatímco z konsolidačního celku mohou být některé společnosti např. pro nevýznamnost vyjmuty).

Kritéria pro vstup do konsolidačních skupin			
Skupina účetních jednotek	Hodnota aktiv celkem v Kč	Roční úhrn obratu v Kč	Průměrný počet zaměstnanců během účetního období
Malá	do 100 mil.	do 200 mil.	do 50
Střední	do 500 mil.	do 1 mld.	do 250
Velká	nad 500 mil.	nad 1 mld.	nad 250

Malá konsolidační skupina je na základě § 22 odst. 1 ZoU osvobozena od povinnosti sestavovat konsolidovanou účetní závěrku, pokud se nejedná o konsolidovanou skupinu obsahující subjekt veřejného zájmu definovaný v § 1a ZoU. Pro malou a střední konsolidační skupinu platí všechna ustanovení o konsolidaci uvedená v § 22 až 23a ZoU.

(3) Jak určí existující účetní jednoty správnou kategorii? (ZoU čl. II. 4.)

Rozhodným dnem k určení příslušné kategorie, do které účetní jednotka patří a pro zjištění, zda existuje povinnost k sestavení konsolidované účetní závěrky, je pro již existující účetní jednotky 31. 12. 2015.

U subjektů s hospodářským rokem začínajícím k 1. 4. 2016 je rozhodným dnem datum 31. 3. 2016.

(4) Kdy může dojít ke změně kategorie? (§1e ZoU)

Ke změně kategorie může dojít pouze tehdy, pokud ve dvou po sobě jdoucích účetních obdobích účetní jednotka překročí nebo přestane splňovat hraniční hodnoty. Dvouletá stabilita vykazování má zamezit časté fluktuaci mezi kategoriemi a poskytnout subjektům jistotu jakým způsobem a v jakém rozsahu budou sestavovat účetní závěrku. Obdobně je upraveno pro povinnost k sestavení konsolidované účetní závěrky.

NĚKTERÉ ZMĚNY V METODICE ÚČTOVÁNÍ A VYKAZOVÁNÍ

- Změna stavu zásob vlastní činnosti bude účtována pomocí nákladových účtů (doposud bylo účtováno jako součást výnosů). Tato položka může mít i zápornou hodnotu.
- O nákladech souvisejících s aktivací zásob nebo dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se účtuje jako o snížení nákladů ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 58. Položka může mít zápornou hodnotu.
- Mimořádný hospodářský výsledek jako řádek výkazu zisku a ztráty je zrušen. Došlo tak ke sjednocení s mezinárodními účetními standardy IFRS, které namísto mimořádného hospodářského výsledku účtují gains and losses (přínosy a újmy) rozvahově jako „Jiný výsledek hospodaření“.
- Nově došlo k vymezení čistého obratu za účetní období, který se počítá jako součet všech výnosových položek.
- V § 26 odst. 3 se nově definují rezervy jako závazek. K rozvahovému dni musí rezerva představovat nejlepší odhad nákladů, které pravděpodobně nastanou nebo které jsou zapotřebí k vypořádání závazků. Rezervy nesmějí být použity k úpravám hodnot aktiv. Z nového pojetí rezerv lze dovodit, že o tvorbě rezerv na opravy v dřívějším pojetí se nebude účtovat.
- Očekávaná změna oceňování zásob vlastní výroby byla zmírněna tak, že ocenění zahrnuje přímé náklady a pouze fakultativně poměrnou část nepřímých nákladů příčinně přiřaditelnou k danému

produktu a období. Uplatní-li účetní jednotka změnu oceňování, bude účtovat o změně metody do položky „Jiný výsledek hospodaření“ ve vlastním kapitálu účetní jednotky.

- Ruší se bilanční kategorie zřizovacích výdajů a nákladů na vývoj a výzkum.

Na co je nutné dávat si pozor při sestavování účetní závěrky?

Kromě běžných náležitostí účetní závěrky vyjmenovaných v § 18 odst. 3 ZoU je třeba mít na paměti, že okamžik sestavení účetní závěrky je nově definován jako okamžik, kdy statutární orgán účetní závěrku podepisuje. Tudíž se nejedná o datum sestavení výkazu či přílohy, ale o datum, kdy byly naposledy posouzeny informace o veškerých skutečnostech v účetní závěrce.

Účel účetní závěrky

Klade se důraz na skutečnost, že informace obsažené v účetní závěrce slouží ekonomickým rozhodováním externích uživatelů. Účetní jednotka by měla volit vhodné účetní postupy a metody.

Výkaz o změnách vlastního kapitálu a o peněžních tocích

Povinně jej sestavují střední a velké účetní jednotky. Vzorem pro správné sestavení výkazu o změnách vlastního kapitálu může být interpretace Národní účetní rady.

Pozor při sestavování výroční zprávy za rok 2015

Auditor bude vydávat společný výrok k účetní závěrce a výroční zprávě v jediné zprávě auditora.

Informace obsažené v tomto Bulletinu poskytují pouze základní informaci a jsou určeny k rychlejší orientaci v nových předpisech. Proto je nelze považovat za konkrétní doporučené postupy.

Další informace Vám rádi poskytneme na telefonních číslech +420 603 442 554, +420 739 436 607, +420 739 436 616, e-mail: pechmannova@bdo.finkonsult.cz, wendelbergerova@bdo.finkonsult.cz, hruby@bdo.finkonsult.cz